

Εισήγηση επί της απόφασης του ΣτΕ 780/2024

αφορούσα τους μονοσυνταξιούχους Οδοντίατρους συνταξιοδοτηθέντες προ της 13.5.2016

Όπως γνωρίζετε η αίτηση ακύρωσης σχετικά με τους μονοσυνταξιούχους υγειονομικούς στο ΣτΕ που υποβάλαμε το 2021, υποβλήθηκε σε τρεις αναβολές τελικώς εκδικάστηκε και εκδόθηκε η απόφαση (ΣτΕ780/2024). Η απόφαση είναι απορριπτική για τυπικούς λόγους και ειδικότερα αναφέρεται στο σημείο (11): «..ότι η αόριστη μνεία στο δικόγραφο της αίτησης ως προσβαλλόμενης και κάθε άλλης συναφούς πράξης ή παράληψης, δεν υποχρεώνει το Δικαστήριο να ερευνήσει την υπόθεση από την άποψη αυτή...»

Απορρίφθηκε λοιπόν για τυπικούς λόγους, οι οποίοι αναφέρονται αναλυτικά στο δικόγραφο, ενδεικτικά δε αναφέρω ότι τα δύο φυσικά πρόσωπα (Δέδες και Σταθόπουλος) δεν τεκμηρίωσαν ότι είναι μονοσυνταξιούχοι, ότι δεν συμμετείχε ενεργός συνταξιούχος προ της 13.5.2016, ότι η ΥΑ που προσβάλλουμε δεν νομιμοποιούμαστε να την προσβάλουμε γιατί αυτή αφορά μονοσυνταξιούχους προ του νόμου Κατρούγκαλου κ.α.

Στην σελίδα 11 η απόφαση κάνει μία ουσιαστική αναφορά χωρίς να μπαίνει σε τεκμηρίωση όταν δέχεται ότι:

«...ως ασφάλιστρο νοείται το ποσοστό εισφοράς που καταβαλλόταν από τους ενταχθέντες στην ασφάλιση του μονοσυνταξιούχου επί πλέον του καταβαλλόμενου για την κυρία ασφάλιση του πρώην ΤΣΑΥ. το οποίο (επί πλέον ποσοστό εισφοράς), κατά τα προβλεπόμενα...»

Επειδή με την απόφαση 1829/2023 το ΣτΕ δέχεται ότι:

«Ως απόρριψη προσφυγής για “τυπικό λόγο”, που δικαιολογεί την άσκηση δεύτερης προσφυγής, κατ’ άρθρο 70 παρ. 1 του ΚΔΔ ... νοείται κάθε περίπτωση -πλην των ρητώς θεσπιζομένων εξαιρέσεων- κατά την οποία η (πρώτη) προσφυγή απορρίπτεται για έλλειψη δικονομικής προϋποθέσεως ως απαράδεκτη, χωρίς να εξετασθεί κατά τη βασιμότητά της, εφόσον η έλλειψη αυτή, ως εκ της φύσεώς της, δύναται αντικειμενικώς να καλυφθεί με την εκ νέου άσκηση της προσφυγής. Συνεπώς, η περίπτωση του απαραδέκτου της προσφυγής λόγω **αοριστίας του δικογράφου** (όλων των λόγων της), μη εμπίπτουσα στις ρητώς θεσπιζόμενες εξαιρέσεις του νόμου, **υπάγεται στην έννοια απορρίψεως της προσφυγής για τυπικό λόγο, μη αναγόμενο στη βασιμότητά της, εφόσον δεν επιτρέπει τον έλεγχο επί της ουσίας της υποθέσεως.**»

Δίνεται δηλαδή το δικαίωμα να επανεισάγουμε την συγκεκριμένη αίτηση ακύρωσης αφαιρουμένων των λόγων που την κατέστησαν «αόριστη» ώστε να κριθεί αυτή επί της ΟΥΣΙΑΣ ΤΗΣ.

ΑΙΤΟΥΜΑΙ να εισαχθεί η ανωτέρω απόφαση στην ΗΔ της προσεχούς συνεδρίασης του ΔΣ της ΕΟΟ όπου με την καθοδήγηση της νομικής μας συμβούλου να αποφασίσουμε την εκδίκαση της υπόθεσης του μονοσυνταξιούχου με την αρτιότητα που επιβάλει το διακύβευμα και οι δικαστικές προϋποθέσεις νομιμοποίησης του οργάνου της ΕΟΟ μας.

Βασίλης Σταθόπουλος

ΣτΕ ΟΛ. 1829/2023: Δεν αντίκειται στο Σύνταγμα η διάταξη του Α70 Παρ. 1 ΚΔΔ για άσκηση δεύτερης προσφυγής όταν η πρώτη έχει απορριφθεί για τυπικό λόγο.

23/10/2023 ΣτΕ Ολομ. 1829/2023

Πρόεδρος: Δ. Σκαλτσούνης,

Πρόεδρος ΣτΕ Εισηγητής: Μ.-Αλ.Τσακάλη, Σύμβουλος Επικρατείας

Προδικαστικό ερώτημα. Έννοια “τυπικού λόγου” απόρριψης προσφυγής που δικαιολογεί την άσκηση δεύτερης προσφυγής κατ’ άρθρο 70 παρ. 1 ΚΔΔ. Τέτοιο λόγο συνιστά και η αοριστία του δικογράφου της προσφυγής.

1. Ως απόρριψη προσφυγής για “τυπικό λόγο”, που δικαιολογεί την άσκηση δεύτερης προσφυγής, κατ’ άρθρο 70 παρ. 1 του ΚΔΔ (όπως η παρ. αυτή ισχύει μετά την τροποποίησή της με το άρθρο 83 του ν. 4139/2013 και την αντικατάστασή της από το άρθρο 24 του ν. 4274/2014 και, ακολούθως, από το άρθρο 25 παρ.1 του ν. 4509/2017) νοείται κάθε περίπτωση -πλην των ρητώς θεσπιζομένων εξαιρέσεων- κατά την οποία η (πρώτη) προσφυγή απορρίπτεται για έλλειψη δικονομικής προϋποθέσεως ως απαράδεκτη, χωρίς να εξετασθεί κατά τη βασιμότητά της, εφόσον η έλλειψη αυτή, ως εκ της φύσεώς της, δύναται αντικειμενικώς να καλυφθεί με την εκ νέου άσκηση της προσφυγής. Συνεπώς, η περίπτωση του απαραδέκτου της προσφυγής λόγω αοριστίας του δικογράφου (όλων των λόγων της), μη εμπίπτουσα στις ρητώς θεσπιζόμενες εξαιρέσεις του νόμου, **υπάγεται στην έννοια απορρίψεως της προσφυγής για τυπικό λόγο, μη αναγόμενο στη βασιμότητά της, εφόσον δεν επιτρέπει τον έλεγχο επί της ουσίας της υποθέσεως.** Εξάλλου, η έλλειψη αυτή είναι αντικειμενικώς δυνατόν να καλυφθεί με την κατάθεση νέου κατά περιεχόμενο δικογράφου, η δε τελεσίδικη ή ανέκκλητη απόφαση με την οποία απορρίφθηκε η πρώτη προσφυγή παράγει δεδικασμένο μόνον ως προς το κριθέν δικονομικό ζήτημα, ώστε να είναι δυνατή από την άποψη αυτή η άσκηση νέας προσφυγής, όπως ισχύει και στο πλαίσιο της πολιτικής δίκης από την οποία έλκουν την καταγωγή τους οι ως άνω εξαιρετικές διατάξεις (εφαρμοζομένου του άρθρου 263 ΑΚ), ενώ, αν ο νομοθέτης ήθελε να εξαιρέσει την περίπτωση της αοριστίας, θα έπρεπε να το ορίσει ρητά. Κατά τη γνώμη της μειοψηφίας η επίμαχη διάταξη παρέχει τη δυνατότητα θεραπείας τυπικών ελλείψεων διαδικαστικού χαρακτήρα, στις οποίες δεν περιλαμβάνεται η αοριστία, καθώς αυτή ανάγεται στο ουσιαστικό περιεχόμενο του εισαγωγικού δικογράφου, το οποίο εκτιμάται από το δικαστήριο, αντίθετη δε ερμηνεία υπερακοντίζει τον σκοπό του νόμου και αναιρεί, εν τοις πράγμασι, τη θεμελιωδέστερη υποχρέωση του διαδίκου να εκθέσει κατά τρόπο σαφή τον λόγο για τον οποίο ζητεί δικαστική προστασία.

2. Η υπό του ως άνω άρθρου 70 παρ. 1 καθιέρωση δικαιώματος ασκήσεως δεύτερης προσφυγής δεν προσκρούει στις διατάξεις των άρθρων 20 παρ. 1 του Συντάγματος, 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ και 14 παρ. 1 του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα, καθόσον σκοπός του νομοθέτη είναι να διασφαλισθεί πληρέστερα το δικαίωμα δικαστικής προστασίας και να επιτευχθεί το ενιαίο της αντιμετώπισεως ενδίκων βοηθημάτων απορριφθέντων για τυπικό λόγο. Η ρύθμιση αυτή, αν και φαίνεται καταρχήν να επιφέρει ρήγμα στην αρχή της άπαξ ασκήσεως των ενδίκων βοηθημάτων, η οποία ισχύει στη διοικητική δικονομία, και η οποία, πάντως, συνιστά γενική αρχή του δικαίου, χορηγεί δικαίωμα επανασκήσεως της προσφυγής για την ουσιαστική πραγμάτωση του δικαιώματος δικαστικής προστασίας συνισταμένης σε κρίση από το αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο της υπάρξεως ή μη δικαιώματος που απορρέει από έννομη σχέση δημοσίου δικαίου. Το γεγονός δε ότι η νομοθετική απαγόρευση ασκήσεως δεύτερης προσφυγής δεν προσκρούει στις μνημονευθείσες υπερνομοθετικής ισχύος διατάξεις, δεν έχει ως αυτόθροη συνέπεια ότι αντίκειται στις διατάξεις αυτές ρύθμιση επιτρέπουσα, και μάλιστα υπό προϋποθέσεις, την άσκηση δεύτερης προσφυγής μετά την απόρριψη της πρώτης. Εν προκειμένω δε, η άσκηση του δικαιώματος αυτού παρέχεται υπό αυστηρές και συγκεκριμένες προϋποθέσεις και εντός σύντομης προθεσμίας προκειμένου να μην ανατρέπεται η σταθερότητα των διοικητικών καταστάσεων μετά την πάροδο μακρού χρόνου, παραμένει δε, ακόμη και υπό τις προϋποθέσεις αυτές, εξαιρετική δικονομική δυνατότητα του διοικουμένου. Κατ' ακολουθίαν τούτων, με το ως άνω περιεχόμενο, η ρύθμιση αυτή, ενόψει του σκοπού που υπαγόρευσε τη θέσπισή της, ήτοι της διασφάλισης του δικαιώματος κρίσεως της υποθέσεως του διαδίκου επί της ουσίας σε πρώτο βαθμό, δεν αντίκειται στο Σύνταγμα και την αρχή του κράτους δικαίου, λαμβανομένου υπόψη και του ότι η αρχή της ασφάλειας δικαίου δεν μπορεί να οδηγήσει, χωρίς αποχρώντα λόγο ο οποίος εκτιμάται, κατ' αρχήν, από τον νομοθέτη, σε ουσιώδη περιορισμό ή σε αδυναμία διαγνώσεως της υπάρξεως δικαιωμάτων των πολιτών. Κατά τη γνώμη της μειοψηφίας η ως άνω ρύθμιση αντίκειται στη συνταγματική αρχή της ασφάλειας δικαίου, η οποία απορρέει από την αρχή του κράτους δικαίου και ιδίως από τις διατάξεις των άρθρων 2 παρ. 1 και 25 παρ. 1 εδ. πρώτο του Συντάγματος, καθώς και στην κατά το Σύνταγμα (άρθρα 4 παράγραφος 1 και 20 παράγραφος 1) υποχρέωση του νομοθέτη να διασφαλίζει αφενός την ισότητα στη δικονομική μεταχείριση των διαδίκων, αφετέρου την αποτελεσματική παροχή δικαστικής προστασίας, καθώς και την ορθολογική προς τούτο οργάνωση και λειτουργία της διοικητικής δικαιοσύνης κατά τα άρθρα 94 και 95 του Συντάγματος.